

SADRŽAJ

- EZA-PYW konferencija u Sofiji „Milenijalci“ na radnom mjestu

Tko su Milenijalci? Kakav je njihov odnos prema svijetu rada? Kako da im pristupe predstavnici sindikata? Navedene teme istražili su sudionici konferencije u teoriji i praksi *Strana 2*

- Zapadni Balkan
Perspektive za pristupanje Europskoj uniji

Veselin Mitov, međunarodni tajnik bugarskog Saveza sindikata PODKREPA, analizira EU-strategiju za Zapadni Balkan s posebnim osvrtom na ulogu Bugarske i ocrta manevarske perspektive za sindikate u procesu pristupanja *Strana 3*

- Kako dalje?
Proračun EU-a za razdoblje od 2021. do 2027.

S jedne strane proračunska smanjenja, a s druge više novca za nove prioritete, novi nadređeni „Europski socijalni fond+“ i izazovi za sindikalne organizacije unutar Višegodišnjeg financijskog okvira *Strana 4*

RIJEČ UREDNIKA

Dragi čitatelji i čitateljice, dragi prijatelji i prijateljice EZA-e,

Dana 11. novembra obilježit ćemo 100. godišnicu mira sklopljen u Compiègne/Rethondes. Mir su sklopili Njemačko Carstvo, Francuska i Velika Britanija, a njime je započeo kraj borbenih djelovanja Prvog svjetskog rata. Taj mir međutim nije potrajao. Tek nakon Drugog svjetskog rata i njegove apokalipse europski su se narodi otriježnili i počelo je osnivanje Europske zajednice. Cilj je bio vlastitom kontinentu konačno podariti stabilan mir, pravnu državu, demokraciju kao i stabilan poredak koji bi počivao na ekonomskoj suradnji. Europska integracija razvila je tijekom

vremena atraktivnost koja je privlačila i susjedne zemlje, a globalno je izazivala divljenje. No kakva je budućnost čeka? U maju 2019. imat ćemo izbore za novi Europski parlament. Izborne prognoze nas zabrinjavaju jer se očekuje znatan porast antieuropskih i populističkih stranaka koje se dijelom pozivaju i na svoje kršćansko nasljeđe, a u isti mah ga nogama gaze i pritom niječu vlastitu odgovornost za europsku povijest. Hoće li nam uspjeti ostvariti zajedničko razumijevanje pojma demokracije? Pravni postupci pokrenuti u skladu Članka 7. protiv nekih zemalja članica EU-a više nisu utopija. Činjenica da se u pojedinim zemljama građani angažiraju protiv populizma i u protestu izlaze na ulice jer im vlade zadiru u nezavisnost sudstva i medija te upozoravaju na važnost borbe protiv korupcije ohrabrujući je znak žive demokracije. Demokracija živi od ideje slobode i jednakosti te istog prava koje glasi: One man, one vote. Demokraciju čini živom društvena jednakost, a ona u Europskoj uniji još nije ostvarena.

Sigrid Schraml, generalna tajnica

EZA je ponovno postala partner kampanje EU-OSHA

Zdrava radna mjesta – prepoznati opasne supstance i njima ovladati“ naziv je kampanje za godinu 2018.-2019. Europske agencije za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA) u Bilbau. Najvažniji cilj kampanje je senzibilizacija za važnost prevencije jer je još uvijek vrlo velik broj zaposlenika i zaposlenica u Europskoj uniji koji su izloženi opasnim supstancama na svom radnom mjestu. EZA je sudjelovala i u prošloj kampanji Europske agencije za sigurnost i zdravlje na radu čija je tema bila „Zdrava radna mjesta za svaku dob“, a u aprilu 2018. postala je ponovno službeni partner EU-OSHA. Tijekom

obrazovne godine 2018. i 2019. članice EZA-e iz različitih regija Europe bavit će se na oko deset seminara situacijom sigurnosti i zaštite na radu u različitim granama kao što su poljoprivreda, industrija čelika, građevinski sektor, javne službe. Sudionici će diskutirati o ulozi socijalnih partnera i socijalnog dijaloga u prevenciji rizika i pokušati pridobiti sve više ljudi za ciljeve kampanje. EZA također želi izraziti svoju zahvalnost organizaciji EU-OSHA iz Bilbaa kao i njezinim nacionalnim *focal points* za sadržajnu pomoć tijekom seminara o temi koja je izrazito važna za zaposlenike i zaposlenice u cijeloj Europi. *Matthias Homey* ■

„Milenijalci“ na radnom mjestu

24. i 25. septembra 2018. susrelo se pedeset i tri mladih zaposlenika i zaposlenica iz devetnaest zemalja u Sofiji (Bugarska) na konferenciji Platforme za mlade (PYW - EZA Platform for Young Workers), koja je organizirana u suradnji sa Savezom sindikata Podkrepa.

morati uložiti truda oko profila pojedinaца koje zapošljavaju i usklađivati ih s kulturom okruženja u kojoj im je radno mjesto. Jednako je tako važno da pripadnike te generacije poduče i relevantnim mehanizmima samoprocjene.

imati za cilj: 1.) sindikalno organiziranje mladih i njihovo pridobivanje za ciljeve sindkata, 2.) dobru komunikaciju i 3.) osigurati zastupljenost mladih. Zastupljenost mladih znači organizirati mjesto okupljanja i tako omogućiti mladim sindikalcima da budu vidljivo prisutni na prvoj liniji fronte kako bi poticali aktivnosti i sudjelovali u procesu donošenja odluka. Tako bi mladi dobili šansu da preuzmu odgovornost. Denis Strieder, tajnik za mlade u FCG-u (Fracija kršćanskih sindikata u Austrijskom savezu sindikata) jedan je od takvih partnera za suradnju. On je zajedno sa Diomidesom Diomidousom (DEOK, član Upravnog vijeća EZA-e) izlagao na temu zastupljenosti mladih. Denis je istakao da bi njegova organizacija morala godišnje pridobiti 3.000 novih članova za održavanje sadašnjeg broja članova. Diomides je istakao da na Cipru ne postoje dugoročne strategije za obnavljanje baze članova.

Sudionici i sudionice Konferencije za mlade u Sofiji, Bugarska, 2018. godine

Na samom početku skupa sudionici ma je predstavljeno istraživanje vezano uz „Milenijalce“ (rođene u novom tisućljeću) i Generaciju Y koja se još opisuju i kao „digital natives“ („digitalni starosjedioci“; riječ je o mladima koji su odrastali uz digitalne tehnologije), a rođeni su između 1982. i 2000. Prema istraživanju „Milenijalci“ su individualistički nastrojeni, narcistični su, manje su disciplinirani od starijih generacija i odbijaju hijerarhiju. Oni su, međutim, i tolerantni, zanima ih opće dobro, podupiru društvene ciljeve i angažirani su. Ta generacija želi imati fleksibilna radna mjesta jer im je ravnoteža između poslovnog i privatnog života vrlo važna. Pripadnici Milenijalaca žele sami definirati opis vlastitog radnog mjesta, žele odmah dobiti povratnu informaciju i brzo se dosađuju. Ljudi zaposleni u kadrovskim službama istakli su kako je teško rukovoditeljima iz Generacije X razumjeti pripadnike Generacije Y, a još im je teže te mlade motivirati i upravljati njihovim radom. Milenijalcima se često predbacuje učestalo mijenjanje radnih mjesta, ali oni samo teže stabilnosti. Andrea Mitan sa Sveučilišta u Bukurestu istakla je da organizacije moraju razumjeti kako je jako važno tu generaciju dobro pratiti i investirati vrijeme u svakodnevno upravljanje njihovim radom. Poduzeća će također

U World-Caféu sudionici i sudionice konferencije razmijenjivali su iskustva, najbolje prakse i spoznaje po pitanju kako da sindikati pristupe Milenijalcima. Prvi je savjet prisutnost na društvenim mrežama sa zanimljivim i atraktivnim akcijama koje bi trebale omogućiti komunikaciju sa mladim ljudima. Također je istaknuto da sindikati trebaju biti prisutni i u „realnom“ svijetu tamo gdje su mladi, a to su odbori za mlade na lokalnoj i nacionalnoj razini. Važno je da su sindikati zastupljeni i u školama i na sveučilištima. Treća je preporuka stvaranje osjećaja zajedništva i pripadnosti preko sportskih udruga, uličnih akcija, putem sindikalnih ljetnih akademija i slično. Izuzetno je važno da se sindikati potrudite oko moderniziranja svog zastarjelog imidža i da među mladima prošire važnost i vrijednosti sindikalnog rada.

Spoznaje prikupljene u World-Caféu našle su svoju potvrdu i unutar europskog istraživačkog projekta za poticanje integracije mladih zaposlenika i zaposlenica u metaloprerađivačkoj i prerađivačkoj industriji, te u prometnom, prehrambenom, uslužnom, građevinskom i drvnom sektoru. Ida Ricci (Filca-Cisl) predstavila je navedeno istraživanje i istakla da bi svaka strategija za veći angažman mladih morala

Na kraju drugog dana sudionici seminara zamoljeni su da provedu u praksu nove spoznaje i u tu svrhu izrade kampanju. Za manje od sata uspjeli su snimiti video, razraditi priču za Instagram i kreirati ideju Flashmob. Platforma mladih tako je dokazala da su puni ideja, kreativnosti i strasti te da tako mogu dati i svoj doprinos cijeloj mreži EZA-e. Pitanje mladih zaposlenika i zaposlenica i njihove pozicije na tržištu bit će tema startnog seminara u organizaciji EZA-e koji će se početkom novembra održati u Bukurestu u suradnji s Eurofedopom i s organizacijom PYW.

Esmeralda Van den Bosch ■

Godina Zapadnog Balkana

Uspješan Balkan preduvjet je jake Europe

Europska komisija predstavila je svoju novu strategiju 6.02.2018. i time zakoračila u pravom smjeru. Strategija sadrži ambiciozne planove za velik i nov korak proširenja i izražava nadu da će u narednih sedam godina pozdraviti i zemlje Zapadnog Balkana kao svoje članice. Ta je strategija značajna točka za europsku budućnost, ali i jedinstvena i povijesna šansa za zemlje Zapadnog Balkana jer im tako godina 2025. služi kao motivacija za provođenje nužnih reformi te za postizanje sporazuma između pojedinih država u regiji. Želja je da se odobrena financijska sredstva za razvoj koriste u skladu s novim planovima Europske unije čiji je cilj da ta europska regija više ne bude bure baruta. Na putu za članstvo aktualno su u prednosti Crna Gora i Srbija. Strategija obuhvaća šest ključnih inicijativa za proces proširenja: jačanje pravne države, planove koji obuhvaćaju sigurnost i migracije, društveno-ekonomski razvoj, umrežavanje prometa i energije, digitalnu agendu, ukidanje naknada za roaming i dobre susjedске odnose. Strategija definira također i vremenski okvir te u mnogim područjima zemljama u regiji nudi veću pomoć EU-a koja započinje upućivanjem Europolovih savjetnika za nove investicije pa sve do obveza vezanih uz osnivanje poduzeća i prometne infrastrukture. Riječ je naposljetku o vlastitom strateškom, ekonomskom i geopolitičkom interesu EU-a, utemeljenog na vrijednostima, da se uključi u oblikovanje Balkana. Bruxelles međutim u svojoj strategiji ne navodi kako da se riješe interni konflikti u regiji i kako postići blisku suradnju.

Bugarska je poduzela inicijativu za pojašnjenja zadataka u okviru strategije tako da su sad definirani strateški koraci na putu u EU. Za vrijeme bugarskog predsjedanja Vijećem EU-a u velikoj smo mjeri uspjeli ostvariti naš cilj da se regija Zapadni Balkan ponovno nađe na vrhu dnevnog reda. U tom je kontekstu važan događaj bio 17.05.2018. kada su čelnici država i vlada EU-a u okviru svog sastanka na vrhu u Sofiji na kojem su bili prisutni i čelnici država i vlada Zapadnog Balkana, izrazili svoju jasnu podršku

europskoj perspektivi te regije i pritom istakli da je to važna strateška odluka. Pristupanje Europskoj uniji sadrži puno više od tehničkih procesa. Riječ je o odluci za mnoge generacije jer se pristupanje temelji na vrijednostima koje u svakoj zemlji moraju zaživjeti. Još uvijek nedostaju rješenja za probleme pravne države, poštivanje osnovnih ljudskih prava, makroekonomsku stabilnost, socijalno zakonodavstvo, transparentno i demokratsko donošenje odluka, dijalog i strukture za ostvarenje partnerstva i njegovo provođenje. Kao najaktivniji dio civilnog društva upravo bi sindikati trebali podići svoj glas kako bi se ojačali kapaciteti institucija i njihov Know-how i tako osnažili akteri legitimnog civilnog društva s ciljem njihovog snažnijeg angažmana na provođenju reformi i pomirbe u regiji!

Sindikati bi trebali na području ključnih reformi dati svoj doprinos rješenjima koja obvezuju, osobito kad je riječ o pravnoj državi, temeljnim pravima, suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala, poboljšanju rada demokratskih institucija, javne uprave, ekonomije i poticanje dobrosusjedskih odnosa. U tom bi smislu socijalni dijalog i socijalno partnerstvo trebali podržavati proces integracije kako bi se što bolje iskoristio ovaj povoljan trenutak!

Proces integracije u EU nije jednostavan. Za ostvarenje cilja pristupanja Europskoj uniji moraju se provesti u djelo efikasne i ciljane politike. A te politike mogu biti uspješne jedino ako počivaju na međusobnom povjerenju različitih društvenih skupina. Važno je da u te procese budu uključeni i kompetentni akteri civilnog društva. U tom je kontekstu PODKREPA bio snažna baza na bugarskom putu integracije u EU pa će na tom putu također podržavati i sestrinske organizacije Zapadnog Balkana. Na ovom mjestu želja mi je citirati Nelsona Mandelu koji je rekao: „Sve se čini nemogućim dok se ne ostvari.“ Danas sindikati zemalja Zapadnog Balkana imaju šansu graditi na toj pozitivnoj dinamici i tako zaštititi interese radnog stanovništva i postati motor društvenih promjena kojima nije cilj skratiti tunel do EU-a nego učiti

Veselin MITOV

rođen je u Sofiji 1959.godine. Oženjen je, ima sina i kćer. Magistrirao je lingvistiku (1985.) i ekonomiju (1989.). Od 1994. radi za bugarski Savez sindikata PODKREPA. 1997.godine imenovan je za voditelja međunarodne politike Saveza, a 2003. izabran je za međunarodnog tajnika. Na toj funkciji potvrđen je na tri kongresa i na toj je poziciji i danas. Od 2007. član je Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EWSA), a od 2008. godine predsjednik je Odbora za socijalnu politiku bugarskog gospodarskog i socijalnog odbora. Uz to je i potpredsjednik EZA-e zadužen za regiju Balkan.

niti svjetlo na kraju tunela još vidljivijim! Na tom putu sindikati se trebaju prisjetiti upravo europskog načina razmišljanja i djelovanja koji uključuje mudrost, solidarnost, kooperaciju i pragmatizam koji nas i okupljaju u sindikatima!

Veselin Mitov ■

Proračun EU-a 2021. - 2027.: Kako dalje?

U narednih nekoliko mjeseci vodit će se intenzivni pregovori o višegodišnjem financijskom okviru (VFO) između Komisije, Vijeća i Europskog parlamenta. U maju je Komisija izrazila nadu da će doći do dogovora prije slijedećih izbora za Europski parlament koji će se održati u maju 2019. Najnoviji događaji u cijeloj Europi, vezani prije svega uz mandate novih vlada u Italiji i Španjolskoj, bude sumnje u mogućnost postizanja dogovora do navedenog roka.

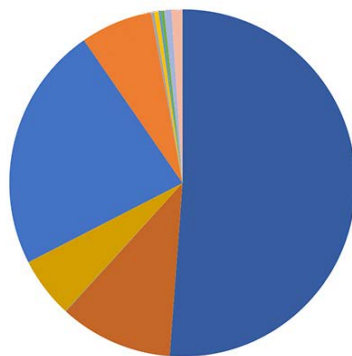
Smanjenje proračuna za velike stavke, više novca za nove prioritete

Najveće kategorije rashoda u sadašnjem proračunu EU-a su agrarna politika i Kohezijski fondovi, a upravo je i na tim stavkama planirano najveće smanjenje sredstava: 7% kad je riječ o kohezijskim sredstvima i 5% na stavci Zajedničke agrarne politike. Za nove prioritete važe investicije u vanjsku politiku, migracije i sigurnost, te za područja istraživanja i inovacija. Zanimljiva je činjenica da Vijeće u svom Prijedlogu proračuna za 2019.godinu predviđa smanjenje sredstava za programe istraživanja, a to nas vodi do zaključka da Vijeće i Komisija različito vrednuju prioritete.

Koje to prednosi donosi za socijalnu Europu?

S jedne strane vidimo da je došlo do promjene u strukturi socijalnih rashoda jer je došlo do povezivanja više socijalnih fondova u jedan nadređeni „Europski socijalni fond+“. Taj se fond sastoji od tri dijela: od Europskog socijalnog fonda, EU-programa za zapošljavanje i socijalne inovacije te od dijela koji se tiče zaštite i očuvanja zdravlja. Proračunska sredstva bit će otprilike iste visine kao što je bio slučaj u prošlom Višegodišnjem financijskom okviru. Predviđeno je udvostručenje sredstava predviđenih za program Erasmus na 30 milijardi eura prama cijinama iz 2018.godine. Cilj je povećanja sredstava utrostručenje broja korisnika sredstava tog programa. Program Erasmus će povećati stupanje integrativnosti tako što će se uvećati sudjelovanje u programu većeg broja mladih osoba s posebnim potrebama. Europska udruga za solidarnost nasljednica je Europske volonterske službe (EVS) i provodit će se kroz vlastit program. Financijska sredstva u okviru novog programa InvestEU

Unutarnje tržište, inovacije i digitalizacija, uključujući i koheziju i vrijednosti

(bivši Junckerov plan) koristit će se za „socijalne investicije i kompetencije“ socijalnih poduzeća, mikro poduzeća i za investicije u socijalnu infrastrukturu.

Prijedlozi da se VFP poveže s Europskim semestrom i pravnom državom

Osim navedenog, Komisija je predložila i nove instrumente uz pomoć kojih bi se sredstva EU-a povezala s Europskim semestrom i mjerama pravne države. Program za podršku reformskih mjera dobit će još i financijske stimulanse kao i tehničku pomoć što će biti potpora provođenju ključnih reformi prijavljenij za Europski semestar. Radničke organizacije moraju pritom svakako osigurati da prijedlozi ekonomskih reformi ne budu tek izrečeni prioritet nego trebaju i poticati države članice da se aktiviraju u područjima obrazovanja, strukovnog obrazovanja i politikama radnog tržišta.

Predložen je također i nov mehanizam koji bi trebao osnažiti vezu između korištenja europskih sredstava s jedne strane i jačanja pravne države i nezavisnog pravosuđa s druge strane, i to u svim državama članicama u kojima se koriste navedena financijska sredstva. To znači da bi Komisija mogla predložiti da dođe do smanjenja tih EU sredstava u zemljama članicama u kojima dođe do prekršaja u odnosu na pravnu državu. Taj bi postupak tada predviđao da Komisija da takav prijedlog, a mora ga potvrditi i Vijeće. Vijeće takav prijedlog usvaja kada većina ne glasa protiv takve odluke, tj. prijedloga.

Zapadni Balkan

Iako nova strategija proširenja za Zapadni Balkan predviđa mogućnost pristupanja Europskoj uniji za Srbiju i Crnu Goru od 2025.godine, prijedlog novog Višegodišnjeg financijskog okvira ne predviđa proračunska sredstva za nove članice. Ugovori EU-a

međutim sadrže mehanizam za promjenu proračuna u slučaju pristupanja nove zemlje Europskoj uniji. Uz navedeno valja istaći da se sredstva iz instrumenta programa pomoći (IPA III) znatno povećavaju u novom Višegodišnjem financijskom okviru i to s 12,8 milijardi na 14,5 milijardi eura. Umjesto dosadašnjih upućivanja na zemlje, sredstva će se koristiti putem određenih prioriteta. To će omogućiti nagrađivanje rezultata i napretka na putu provedbe ključnih prioriteta te će povećati fleksibilnost za prilagodbu pravim potrebama zemljama pristupnicama..

Esmeralda Van den Bosch ■

IMPRESSUM

Izdavač

EZA

Europski centar za radnička pitanja
Johannes-Albers-Allee 2

53639 Königswinter

Tel. +49 - 22 23 - 29 98 - 0

Fax +49 - 22 23 - 29 98 - 22

E-mail adresa: eza@eza.org

www.eza.org

Redakcija

Sigrid Schraml (odg.), Matthias

Homey, Norbert Klein, Victoria

Znined, Esmeralda Van den Bosch

Dizajn i tisak

HellaDesign, Emmendingen

E-mail adresa: helladesign@web.de

Fotografije

EZA

Izlazi

4 puta godišnje

Publikaciju financijski
podupire Europska unija